

Bộ Giáo dục và Đào tạo
Ủy ban An toàn giao thông Quốc gia
Cục cảnh sát giao thông – Bộ Công an
Công ty Honda Việt Nam

DỰ THẢO

TÀI LIỆU GIÁO DỤC

“An toàn giao thông cho nụ cười ngày mai”

Dành cho học sinh cấp Trung học cơ sở

(Lưu hành nội bộ)

Hà Nội – 2017

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	2
Bài 1. HỌC SINH VỚI VĂN HOÁ GIAO THÔNG.....	4
1. Tìm hiểu về văn hóa giao thông.....	4
2. Các việc làm biểu hiện văn hóa giao thông	5
Bài 2. TÌNH HÌNH TRẬT TỰ AN TOÀN GIAO THÔNG ĐƯỜNG BỘ VÀ CÁCH XỬ LÝ KHI GẶP TAI NẠN GIAO THÔNG.....	8
1. Thực trạng giao thông đường bộ và tình hình tai nạn giao thông đường bộ nước ta.....	9
2. Hậu quả của tai nạn giao thông.....	11
3. Nguyên nhân gây ra tai nạn giao thông ở lứa tuổi học sinh và cách phòng tránh.....	11
4. Cách xử lý khi gặp tai nạn giao thông đường bộ.....	12
Bài 3. HỆ THỐNG BÁO HIỆU ĐƯỜNG BỘ	15
1. Tìm hiểu hệ thống báo hiệu đường bộ nước ta	15
2. Quy định về chấp hành hệ thống báo hiệu đường bộ	20
Bài 4. ĐI BỘ, NGỒI SAU XE ĐẠP, XE MÁY VÀ NGỒI TRONG Ô TÔ AN TOÀN	22
1. Đi bộ an toàn	22
2. Một số quy tắc ngồi sau xe đạp, xe máy an toàn	23
3. Nguyên tắc ngồi trong ô tô an toàn.....	24
Bài 5. CÁCH ĐI XE ĐẠP, XE ĐẠP ĐIỆN AN TOÀN	27
1. Tình hình tham gia giao thông bằng xe đạp, xe đạp điện.....	27
2. Chuẩn bị đi xe đạp và xe đạp điện an toàn	29
3. Cách đi xe đạp và xe đạp điện an toàn.....	30

LỜI NÓI ĐẦU

Hiện nay, tai nạn giao thông là vấn đề mang tính toàn cầu, là thách thức lớn đối với Việt Nam cũng như tất cả các nước trên thế giới. Nhóm học sinh các cấp học là nhóm dễ bị tổn thương trong quá trình tham gia giao thông. Chính bởi vậy, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về trật tự an toàn giao thông cho học sinh là một trong những nhiệm vụ hàng đầu nhằm hiện thực hóa chủ trương xây dựng "Văn hóa giao thông".

Để xây dựng thói quen chấp hành pháp luật về trật tự an toàn giao thông, học sinh cần ghi nhớ, hiểu và vận dụng được các quy tắc khi tham gia giao thông. Việc cung cấp các tài liệu hướng dẫn các quy tắc tham gia giao thông cho học sinh rất quan trọng, đây chính là cơ sở giúp các em hình thành hiểu biết và tự giác chấp hành các quy định của pháp luật khi tham gia giao thông.

Thực hiện đổi mới phương thức giáo dục pháp luật về trật tự an toàn giao thông trong nhà trường, Bộ Giáo dục và Đào tạo trân trọng giới thiệu tới bạn đọc bộ tài liệu giáo dục “An toàn giao thông cho nụ cười ngày mai” dùng trong giảng dạy về trật tự an toàn giao thông cho học sinh Trung học cơ sở.

Cuốn sách này nhằm cung cấp những thông tin cơ bản về tình hình trật tự an toàn giao thông tại Việt Nam, cảnh báo nguy cơ và thiệt hại do tai nạn giao thông gây ra cũng như phân tích nguyên nhân xảy ra tai nạn, đồng thời tập trung trang bị cho các em học sinh Trung học cơ sở những kiến thức, kỹ năng, quy tắc tham gia giao thông an toàn.

Cuốn sách được xây dựng dựa trên những yêu cầu đòi hỏi từ thực tế, phù hợp với hoạt động dạy và học trong trường Trung học cơ sở, có tham khảo kinh nghiệm của các quốc gia phát triển và trong khu vực, sàng lọc lựa chọn các nội dung phù hợp với điều kiện thực tế tại Việt Nam. Nhiều nội dung mang tính hướng dẫn, gợi mở, khuyến khích tính chủ động và tạo điều kiện để cả học sinh, giáo viên có thể sáng tạo, phát triển năng lực phản biện và tư duy độc lập.

Trong quá trình xây dựng, Ban soạn thảo và tổ biên tập đã phối hợp chặt chẽ với các cơ quan có liên quan bao gồm Ủy ban An toàn giao thông Quốc gia, Bộ Giao thông vận tải, Cục Cảnh sát giao thông - Bộ Công an, các chuyên gia giáo dục, nhà khoa học cũng như tham khảo ý kiến, đóng góp từ các thầy cô giáo và học sinh trực tiếp tham gia trong quá trình dạy và học; với sự phối hợp chặt chẽ và hiệu quả của công ty Honda Việt Nam.

Mặc dù đã hết sức cố gắng, quá trình biên soạn, tổng hợp không thể tránh khỏi những thiếu sót hạn chế. Ban soạn thảo rất mong muốn nhận được những góp ý của người sử dụng, đặc biệt là từ phía nhà trường, các thầy cô giáo, các em học sinh, các chuyên gia, nhà khoa học, tổ chức cá nhân để tiếp tục hoàn thiện tài liệu trong những năm tiếp theo.

Bảo đảm trật tự an toàn giao thông là mong muốn của tất cả chúng ta - mà trong đó từng thành viên trong xã hội đều có trách nhiệm thực hiện. Ban soạn thảo hy vọng cuốn tài liệu sẽ có giá trị thiết thực trong việc nâng cao ý thức chấp hành pháp luật về trật tự an toàn giao thông cho mọi đối tượng để giao thông tại Việt Nam sẽ ngày càng an toàn và văn minh.

Trân trọng cảm ơn.

CÁC TÁC GIẢ

Bài 1. HỌC SINH VỚI VĂN HOÁ GIAO THÔNG

Mục tiêu

Sau bài học này, học sinh:

- Nêu được khái niệm văn hóa giao thông và ý nghĩa của văn hóa giao thông.
- Nâng cao nhận thức về văn hóa giao thông và ý thức xây dựng văn hóa giao thông của mỗi cá nhân.
- Vận dụng được kiến thức đã học để tuyên truyền cho mọi người cùng thực hiện văn hóa giao thông.

A. TÌNH HUỐNG XUẤT PHÁT

Đọc thông tin dưới đây, hãy:

- Nêu nhận xét của em về cách ứng xử của mọi người trong tình huống.
- Cho biết nếu chứng kiến sự việc đó, em sẽ làm gì?

Một tai nạn giao thông xảy ra trên đường, nạn nhân là một người đi xe đạp. Hai thanh niên đi xe máy gây tai nạn đã chạy mất. Nạn nhân nằm bất tỉnh. Mọi người xúm đến xem, chỉ trỏ, bàn tán. Con đường vốn đã nhỏ lại chật ních người, tắc nghẽn. Nạn nhân nằm đó khá lâu, người đến xem thì đông nhưng không ai chịu đưa nạn nhân đi bệnh viện. Bỗng có một người đàn ông chen vào đám đông, đến bên người bị nạn, sơ cứu rồi bế người đó lên xe chở đi bệnh viện để cấp cứu.

B. NỘI DUNG BÀI HỌC

1. Tìm hiểu về văn hóa giao thông

Đọc thông tin sau đây và cho biết:

- Thế nào là văn hóa giao thông?
- Ý nghĩa của văn hóa giao thông?
- Trách nhiệm của học sinh trong việc thực hiện văn hóa giao thông?

Văn hoá giao thông là cách ứng xử khi tham gia giao thông, thể hiện sự tôn trọng pháp luật, tôn trọng mọi người và có trách nhiệm với hành vi của bản thân.

Văn hoá giao thông biểu hiện trước hết ở chỗ phải có hiểu biết đầy đủ và chấp hành nghiêm chỉnh pháp luật về giao thông; tôn trọng, nhường nhịn và quan tâm giúp đỡ người khác khi tham gia giao thông; ứng xử có văn hoá khi xảy ra va chạm giao thông.

Văn hoá giao thông là biểu hiện của lối sống văn minh trong mỗi con người, giúp chúng ta làm chủ được bản thân trong các tình huống đi đường, có cách ứng xử đúng đắn, phù hợp, tránh được những va chạm đáng tiếc có thể xảy ra làm tổn thương bản thân và người khác. Thực hiện tốt văn hoá giao thông thì trật tự an toàn giao thông trong xã hội được bảo đảm, xây dựng được môi trường giao thông lành mạnh và thân thiện.

Học sinh cần thực hiện văn hoá giao thông và nhắc nhở nhau cùng thực hiện tốt. Trước hết, chúng ta phải nghiêm chỉnh thực hiện, không vi phạm những quy định của pháp luật về giao thông; không gây mất trật tự an toàn giao thông; không gây gỗ, cãi vã hoặc có thái độ thiếu lịch sự khi xảy ra va chạm giao thông; giúp đỡ người già, em nhỏ, người khuyết tật, người bị tai nạn giao thông; giữ gìn trật tự, vệ sinh và thực hiện tốt các quy định tại các bến xe, nhà ga, trên các phương tiện giao thông công cộng khi tham gia giao thông.

2. Các việc làm biểu hiện văn hóa giao thông

Đọc thông tin sau, kết hợp với quan sát các hình ảnh, hãy:

- Nhận xét những hành vi tham gia giao thông của các bạn trong ảnh.
- Cho biết em đồng ý hay không đồng ý những hành vi nào trong bảng dưới đây?

Vì sao?

Nguồn: ninhbinh.gov.vn

Nguồn: hanoimoi.com.vn

Nguồn: dantri.com.vn
 Nguồn: dantri.com.vn

Hành vi, việc làm	Đúng	Sai
Đi xe đạp trên hè phố.		
Thấy người bị nạn chỉ đứng nhìn, không có hành động gì.		
Báo tin về vụ tai nạn cho công an hoặc chính quyền địa phương.		
Lục soát đồ đạc của người bị nạn.		
Bấm còi inh ỏi trên đường.		
Nhường chỗ cho người già, phụ nữ, em nhỏ trên xe buýt.		
Nhổ nước bọt khi đang điều khiển xe đạp hoặc xe đạp điện		
Đeo tai nghe, nghe nhạc khi điều khiển xe đạp, xe đạp điện		
Đi bộ bên trái đường trên vỉa hè dành cho người đi bộ		

Nói chuyện to gây ồn ào khi ngồi trong các phương tiện công cộng.		
---	--	--

C. LUYỆN TẬP VÀ VẬN DỤNG

1. Tình huống

Một hôm, trên đường đi học về, Thuỷ và Mai thấy một cô đi xe đạp chở một em nhỏ ngồi sau xe. Em bé đang ngủ gật, đầu ngả sang một bên. Thuỷ vội đạp xe lên và gọi: “Cô ơi, em ngủ rồi kia!”. Người mẹ dừng và xuống xe, lúng túng không biết làm thế nào. Suy nghĩ một chút, Mai nói: “Nhà cô ở đâu ạ? Hay cô để cháu ngồi đằng sau bé em để cô chở về nhà”. Được sự đồng ý của cô, Mai bế em bé ngồi lên xe của cô, còn Thuỷ đạp xe theo cô về tận nhà. Hai bạn hôm đó về nhà trễ một chút nhưng rất vui vì đã làm được một việc tốt.

- Em có cảm nghĩ gì về việc làm của hai bạn Thuỷ và Mai?
- Hãy nêu ví dụ về việc làm tốt mà em đã thực hiện với người đi đường khi tham gia giao thông.

2. Thực hiện dự án tuyên truyền về giao thông

Hãy tập hợp một nhóm bạn cùng suy nghĩ và hành động thực hiện một dự án tuyên truyền về văn hóa giao thông cho cộng đồng dân cư (phường, xã, thôn, xóm, tổ dân phố) hoặc cho học sinh toàn trường.

Gợi ý cách thực hiện:

- Thành lập nhóm bạn cùng thực hiện.
- Xây dựng kế hoạch thực hiện.
- Suy nghĩ và đặt ra các câu hỏi và cùng nhau xây dựng đề cương.
- Phân công cho các thành viên trong nhóm cùng làm việc, đặt ra lịch làm việc cụ thể.
- Tổ chức tuyên truyền, báo cáo kết quả và triển lãm.

Bài 2. TÌNH HÌNH TRẬT TỰ AN TOÀN GIAO THÔNG ĐƯỜNG BỘ VÀ CÁCH XỬ LÝ KHI GẶP TAI NẠN GIAO THÔNG

Mục tiêu

Sau bài học này, học sinh:

- Hiểu được tình hình trật tự an toàn giao thông đường bộ ở nước ta hiện nay.
- Nhận thức được tầm quan trọng của việc thực hiện Luật Giao thông đường bộ.
- Vận dụng được kiến thức đã học để tham gia giao thông an toàn.
- Tuyên truyền, vận động mọi người cùng thực hiện nghiêm túc Luật Giao thông đường bộ.

A. TÌNH HUỐNG XUẤT PHÁT

Bằng hiểu biết của bản thân, kết hợp với quan sát các hình ảnh sau đây, hãy:

- Kể tên các hoạt động giao thông vận tải mà em biết.
- Nêu vai trò của giao thông vận tải đối với đời sống và sản xuất.
- Trình bày ý nghĩa của việc thực hiện tốt Luật Giao thông đường bộ.

Hình 1. Hoạt động giao thông đường thủy

Nguồn: <http://www.baobinhphuoc.com.vn>

Hình 2. Hoạt động giao thông đường sắt

Nguồn: <http://www.vr.com.vn>

thông đường bộ
et.vn

Hình 4. Hoạt động giao thông hàng không

Nguồn: <http://www.baogiaothong.vn>

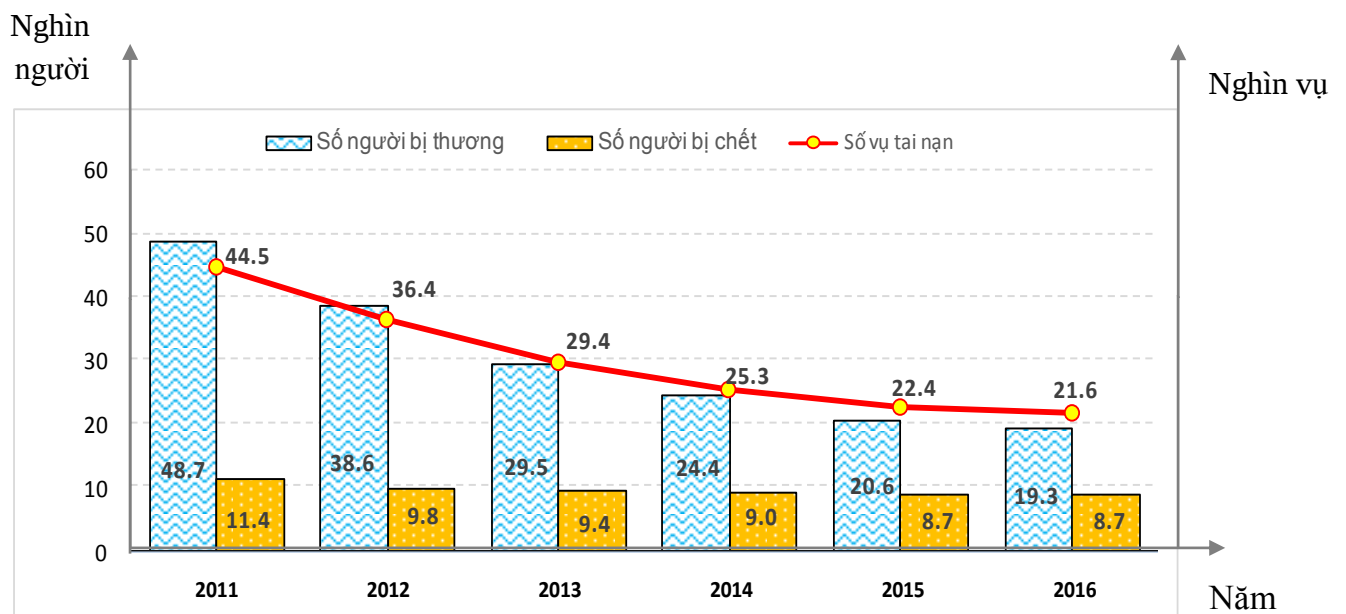
(Hoạt động của một số loại hình giao thông)

B. NỘI DUNG BÀI HỌC

1. Thực trạng giao thông đường bộ và tình hình tai nạn giao thông đường bộ ở nước ta

Bằng kiến thức đã học, đọc thông tin, kết hợp với phân tích biểu đồ, hãy:

- Nêu thực trạng giao thông đường bộ ở nước ta.
- Nhận xét tình hình tai nạn giao thông đường bộ ở nước ta. Tình hình tai nạn giao thông ở lứa tuổi học sinh.

Hình 5. Tình hình tai nạn giao thông ở nước ta

Nguồn: Ủy ban An toàn giao thông quốc gia

Tình hình trật tự an toàn giao thông đường bộ rất phức tạp với nhiều vấn đề nghiêm trọng:

- Tai nạn giao thông với số người chết, bị thương ở mức cao.
- Ùn tắc giao thông nghiêm trọng, đặc biệt là ở các thành phố lớn.
- Các hành vi vi phạm trật tự an toàn giao thông còn phổ biến, ở mọi đối tượng, mọi lứa tuổi, trong đó vi phạm ở học sinh có chiều hướng gia tăng.
- Theo Ủy ban An toàn giao thông Quốc gia năm 2016, tỉ lệ tai nạn giao thông theo lứa tuổi dưới 18 tuổi chiếm 5,5%, từ 18 tuổi đến 27 tuổi chiếm tỉ lệ 33,9%, từ 27 tuổi đến 55 tuổi chiếm 48,8% và trên 55 tuổi tỉ lệ 11,8%.
- Cứ 100.000 trẻ em thì có 20 trẻ tử vong do tai nạn giao thông, tỷ lệ cao gần gấp 3 lần so với các nước trong khu vực.

2. Hậu quả của tai nạn giao thông

Bằng kiến thức đã học, kết hợp với quan sát các hình ảnh, hãy trình bày những hậu quả khi xảy ra tai nạn giao thông?

Thương tích, nguy hiểm tính mạng

Ảnh hưởng đến tương lai

Chịu trách nhiệm pháp lý

Gia đình bị tổn thất về kinh tế

3. Nguyên nhân gây ra tai nạn giao thông ở lứa tuổi học sinh và cách phòng tránh

Hãy quan sát các hình ảnh, đọc thông tin sau đây và cho biết:

- Nguyên nhân chủ yếu gây ra tai nạn giao thông ở học sinh?
- Những giải pháp để phòng tránh tai nạn giao thông?

Nguồn: Phim Tôi yêu Việt Nam

Nguồn: <http://baotainguyenmoitruong.vn>

Nguồn: <http://baotainguyenmoitruong.vn>

Nguồn: <http://baotainguyenmoitruong.vn>

Nguyên nhân gây ra tai nạn giao thông ở lứa tuổi học sinh

- Thiếu kĩ năng và ý thức kém khi tham gia giao thông.
- Không hiểu biết về Luật Giao thông đường bộ và không nghiêm chỉnh chấp hành các quy định của pháp luật khi tham gia giao thông.

Cách phòng tránh tai nạn giao thông và trách nhiệm đối với học sinh

- Luôn học tập, tìm hiểu để nắm vững và nghiêm chỉnh chấp hành Luật Giao thông đường bộ.
- Thận trọng và luôn chú ý quan sát khi đi đường.
- Thường xuyên tự xem xét việc thực hiện an toàn giao thông của mình để tự điều chỉnh đồng thời nhắc nhở nhau cùng thực hiện tốt.

4. Cách xử lý khi gặp tai nạn giao thông đường bộ

Bằng hiểu biết của em, hãy thảo luận với các bạn về các nội dung sau đây:

- Nếu em chứng kiến bạn em hoặc người đi đường bị tai nạn em sẽ làm gì?
- Nếu em là người bị tai nạn, em sẽ làm gì?

a) Trường hợp nếu bạn cùng đi bị tai nạn (em là người đi cùng, người chứng kiến hoặc người đi đường)

- Trường hợp nếu bạn bị tai nạn mà xảy ra thương tích và phải đi bệnh viện (chảy máu, xây xước...) thì tùy từng tình trạng thương tật mà em cần:

+ Gọi điện thoại cho người thân của bạn và nhà trường hoặc gọi cấp cứu qua số điện thoại 115.

+ Đưa bạn đến bệnh viện hoặc nhờ sự giúp đỡ của người đi đường để đưa bạn tới bệnh viện.

- Trường hợp nếu bạn bị tai nạn nhưng chỉ bị đau và xây xước nhẹ thì em cần đưa bạn đến trung tâm y tế gần nhất hoặc phòng y tế của trường để xử lý vết thương.

b) Trường hợp nếu em là người bị tai nạn

- Trường hợp nếu bị tai nạn mà xảy ra thương tích và phải đi bệnh viện (chảy máu, xây xước...), em cần:

+ Gọi điện thoại, hoặc nhờ người gọi điện cho người thân và nhà trường. Nếu không liên lạc được với người thân hoặc nhà trường thì cần phải gọi cấp cứu qua số điện thoại 115.

+ Nhờ sự giúp đỡ của người đi đường để đưa tới bệnh viện.

- Trường hợp nếu bị tai nạn nhưng chỉ bị đau và xây xước nhẹ thì em cần đến trung tâm y tế gần nhất hoặc phòng y tế của trường để xử lý vết thương.

C. LUYỆN TẬP VÀ VẬN DỤNG

1. Hãy chỉ ra những lỗi vi phạm an toàn giao thông của những người trong ảnh dưới đây

Nguồn: giadinh.net.vn

Nguồn: giadinh.net.vn

2. Xử lý tình huống sau đây

Vân và Thuý đang trên đường đi học về. Hai bạn đi xe đạp từ trường ra đường quốc lộ có dải phân cách cố định ở giữa. Theo quy định, hai bạn phải rẽ bên phải, đi trên phần đường dành cho xe đạp một đoạn đường khá dài mới có chỗ quay đầu xe để về nhà. Buổi trưa đầu hè mà trời đã nắng gay gắt, khiến hai bạn vừa mệt vừa khát nước. Vân nói với Thuý: “Hôm nay nắng quá, ta rẽ trái để về nhà cho nhanh, trưa nắng thế này không có các chú công an đâu!”. Thuý chưa kịp nói gì thì Vân đã rẽ trái.

a) Em hãy nhận xét hành vi tham gia giao thông của Vân. Hành vi đó có thể gây ra hậu quả gì?

b) Theo em Thuý cần thuyết phục và khuyên Vân những gì sau tình huống giao thông trên?

3. Hãy tham gia các hoạt động giữ gìn trật tự an toàn giao thông đường bộ ở trường hoặc ở địa phương

Bước 1: Thảo luận xác định nội dung

Nội dung: Tham gia công tác tuyên truyền, vận động chấp hành quy tắc giao thông đường bộ trong trường học, khu dân cư (vẽ tranh, phát thanh tuyên truyền, đi vận động tại nhà, ...); tham gia đội xung kích, đội tình nguyện an toàn giao thông ở trường, thôn xã, khu phố với các hoạt động giữ gìn trật tự an toàn giao thông, giải tỏa ách tắc giao thông, ...; tham gia bảo vệ, giữ gìn đoạn đường gần khu vực trường.

Bước 2: Xây dựng kế hoạch: Xác định những hoạt động phù hợp; thảo luận cách tổ chức, tiến hành các hoạt động; Phân công cá nhân thực hiện; dự kiến thời gian thực hiện.

Bước 3: Thực hiện: Cá nhân, nhóm thực hiện kế hoạch đã được phân công; thường kì các nhóm thảo luận rút kinh nghiệm; các nhóm báo cáo kết quả hoạt động, đề xuất kiến nghị với nhà trường, với những người có trách nhiệm ở địa phương.

Bài 3. HỆ THỐNG BÁO HIỆU ĐƯỜNG BỘ

Mục tiêu

Sau bài học này, học sinh:

- Nhận dạng và nêu được nội dung, ý nghĩa của hệ thống báo hiệu đường bộ
- Hiểu được tầm quan trọng của tuân thủ hệ thống báo hiệu đường bộ
- Tuân thủ và tích cực tham gia tuyên truyền về trật tự, an toàn giao thông.

A. TÌNH HUỐNG XUẤT PHÁT

Khi tham gia giao thông từ nhà đến trường, em thường gặp hệ thống báo hiệu đường bộ nào? Hãy giới thiệu cho cả lớp cùng nghe.

B. NỘI DUNG BÀI HỌC

1. Tìm hiểu hệ thống báo hiệu đường bộ nước ta

1.1. Tìm hiểu tổng quát hệ thống báo hiệu đường bộ

Bằng kiến thức đã học, kết hợp với quan sát hình ảnh sau đây, hãy:

Cho biết hệ thống báo hiệu đường bộ bao gồm những gì?

Nguồn: vietnamnet.vn

Nguồn: tapchigiaothongvantai.vn

Nguồn: Baogiaothong.vn

Nguồn: Saigongiaiphong

1.2 Tìm hiểu về hệ thống biển báo hiệu đường bộ

Bằng kiến thức đã học, đọc thông tin kết hợp với quan sát hình ảnh sau đây, hãy:

- Cho biết biển báo hiệu đường bộ bao gồm những nhóm nào?
- Nêu đặc điểm và ý nghĩa cơ bản của mỗi nhóm biển báo đó?
- Xếp các biển báo dưới đây thành các nhóm biển báo hiệu tương ứng.

- Biển báo cấm:

- Biển báo nguy hiểm:

- Biển báo hiệu lệnh:

- Biển báo chỉ dẫn:

- Biển báo phụ:

304

Đường dành cho xe thô sơ

110a

Cấm đi xe đạp

305

Đường dành cho người đi bộ

226

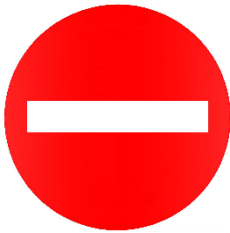
*Đường người đi xe đạp
cắt ngang*

424a - Cầu vượt qua
đường cho người đi bộ

509a
Cấm đỗ xe

102

Cấm đi ngược chiều

503c

Hướng tác dụng của biển

211a – Giao nhau với
đường sắt không có rào
chắn

a) Nhóm biển báo cấm để biển

- Đặc điểm: Có hình tròn, nền màu trắng và viền màu đỏ. Nội dung biểu thị có màu đen (trừ biển “dừng lại” có hình bát giác).
- Nội dung của biển: Nhằm báo hiệu các điều cấm hoặc hạn chế mà người tham gia giao thông phải tuyệt đối tuân theo.

b) Nhóm biển báo nguy hiểm để cảnh báo các tình huống nguy hiểm có thể xảy ra

- Đặc điểm: Hình tam giác, nền màu vàng và viền màu đỏ. Nội dung cảnh báo có màu đen
- Nội dung của biển: Nhằm báo cho người tham gia giao thông biết trước tính chất các sự nguy hiểm trên đường giao thông để có biện pháp chủ động phòng ngừa hoặc xử lý.

c) Nhóm biển hiệu lệnh để báo các hiệu lệnh phải thi hành.

- Đặc điểm: Hình tròn, nền màu xanh lam. Nội dung hiệu lệnh có màu trắng.
- Nội dung của biển: Báo cho người tham gia giao thông biết được hiệu lệnh phải thi hành.

d) Nhóm biển báo chỉ dẫn để chỉ dẫn hướng đi hoặc các điều cần biết.

- Đặc điểm: Hình chữ nhật hoặc hình vuông, nền xanh lam
- Nội dung của biển: Báo cho người tham gia giao thông biết những định hướng cần thiết hoặc những thông tin có ích khác trong hành trình

e) Nhóm biển báo phụ: Thuyết minh bổ sung các loại biển báo cấm, biển báo nguy hiểm, biển hiệu lệnh và biển chỉ dẫn.

- Đặc điểm: Hình chữ nhật hoặc hình vuông, nền màu trắng.
- Nội dung của biển: Biển phụ được kết hợp cùng với các loại biển báo giao thông khác như biển báo cấm, biển báo nguy hiểm, biển chỉ dẫn và biển báo hiệu lệnh để thuyết minh rõ hơn về các biển đó hoặc được sử dụng độc lập.

1.3 Tìm hiểu về hệ thống tín hiệu đèn giao thông

Bằng kiến thức đã học, kết hợp với quan sát hình ảnh sau đây, hãy:

Cho biết tín hiệu đèn giao thông có mấy màu? Mỗi màu quy định như thế nào?

Tín hiệu đèn giao thông có ba màu, quy định như sau:

- Tín hiệu xanh là được đi;
- Tín hiệu đỏ là cấm đi;
- Tín hiệu vàng là phải dừng lại trước vạch dừng, trừ trường hợp đã đi quá vạch dừng thì được đi tiếp; trong trường hợp tín hiệu vàng nhấp nháy là được đi nhưng phải giảm tốc độ, chú ý quan sát, nhường đường cho người đi bộ qua đường.

1.4 Tìm hiểu về vạch kẻ đường, cọc tiêu hoặc tường bảo vệ, rào chắn

Bằng kiến thức đã học, kết hợp với quan sát hình ảnh sau đây, hãy:

Trình bày hiểu biết về vạch kẻ đường, cọc tiêu hoặc tường bảo vệ, hàng rào chắn.

Nguồn: Phim Tôi yêu Việt Nam

Nguồn: Phim Tôi yêu Việt Nam

Nguồn: Phim Tôi yêu Việt Nam

Tác dụng của vạch kẻ đường, cọc tiêu, tường bảo vệ, rào chắn:

- Vạch kẻ đường là vạch chỉ sự phân chia làn đường, vị trí hoặc hướng đi, vị trí dừng lại.
- Cọc tiêu hoặc tường bảo vệ được đặt ở mép các đoạn đường nguy hiểm để hướng dẫn cho người tham gia giao thông biết phạm vi an toàn của nền đường và hướng đi của đường.
- Rào chắn được đặt ở nơi đường bị thắt hẹp, đầu cầu, đầu công, đầu đoạn đường cấm, đường cắt không cho xe, người qua lại hoặc đặt ở những nơi cần điều khiển, kiểm soát sự đi lại.

2. Quy định về chấp hành hệ thống báo hiệu đường bộ

Bằng kiến thức đã học, kết hợp đọc thông tin và quan sát hình ảnh sau đây, hãy:

- Cho biết các hành vi đúng hoặc sai của những người tham gia giao thông. Đúng, sai như thế nào?
- Trình bày điều gì có thể xảy ra với các hành vi sai đó?
- Trình bày quy định chấp hành hệ thống báo hiệu đường bộ.
Nguồn: baoquangninh.vn

Nguồn: Vietnamnet.vn

Nguồn: ntsc.vn@gmail.com

Hệ thống báo hiệu đường bộ gồm hiệu lệnh của người điều khiển giao thông; tín hiệu đèn giao thông, biển báo hiệu, vạch kẻ đường, cọc tiêu hoặc tường bảo vệ, rào chắn.

Quy định về chấp hành hệ thống báo hiệu đường bộ:

- Người tham gia giao thông phải chấp hành hiệu lệnh và chỉ dẫn của hệ thống báo hiệu đường bộ.
- Khi có người điều khiển giao thông thì người tham gia giao thông phải chấp hành hiệu lệnh của người điều khiển giao thông.
- Tại nơi có biển báo hiệu cố định lại có báo hiệu tạm thời thì người tham gia giao thông phải chấp hành hiệu lệnh của báo hiệu tạm thời.
- Tại nơi có vạch kẻ đường dành cho người đi bộ, người điều khiển phương tiện phải quan sát, giảm tốc độ và nhường đường cho người đi bộ, xe lăn của người khuyết tật qua đường.

Những nơi không có vạch kẻ đường cho người đi bộ, người điều khiển phương tiện phải quan sát, nếu thấy người đi bộ, xe lăn của người khuyết tật đang qua đường thì phải giảm tốc độ, nhường đường cho người đi bộ, xe lăn của người khuyết tật qua đường bảo đảm an toàn.

C. LUYỆN TẬP VÀ VẬN DỤNG

1. Em hãy cho biết

- Những biển báo dưới đây là biển báo gì?
- Hãy mô tả đặc điểm và cho biết nội dung các biển báo đó.
- Gặp những biển này em sẽ làm gì?

2. Tình huống

Tại một ngã ba, đèn xanh bật lên, có một thiếu niên đỡ xe đạp trước vạch dừng để chờ bạn.

Hỏi: Theo em, trường hợp này có vi phạm an toàn giao thông không? Vì sao?

3. Nhận diện xung quanh

Hãy nêu nhận xét của em về việc chấp hành hệ thống báo hiệu đường bộ của các bạn trong lớp, trong trường và của những người khác mà em biết.

Bài 4. ĐI BỘ, NGỒI SAU XE ĐẠP, XE MÁY VÀ NGỒI TRONG Ô TÔ AN TOÀN

Mục tiêu

Sau bài học này, học sinh:

- Ghi nhớ và vận dụng được các quy tắc đi bộ an toàn.
- Nêu và vận dụng được các quy tắc ngồi sau xe đạp, xe máy, ô tô an toàn.
- Có ý thức nhắc nhở, tuyên truyền mọi người cùng thực hiện các quy tắc đi bộ an toàn, ngồi sau xe đạp, xe máy và ngồi trong ô tô an toàn.

A. TÌNH HUỐNG XUẤT PHÁT

Bằng hiểu biết của bản thân, hãy nêu ý kiến của em về cách đi bộ, ngồi sau xe đạp, xe máy hoặc ngồi trong ô tô như thế nào là an toàn?

B. NỘI DUNG BÀI HỌC

1. Đi bộ an toàn

Quan sát hình ảnh sau đây, kết hợp với đọc thông tin, hãy sắp xếp các thông tin thành một số quy tắc đi bộ an toàn sao cho dễ nhớ.

Người đi bộ phải đi trên hè phố, lề đường, trường hợp không có hè phố, lề đường thì người đi bộ phải đi sát mép đường. Nghiêm chỉnh chấp hành tín hiệu đèn giao thông hoặc hiệu lệnh của người điều khiển giao thông. Không đọc sách, nghe nhạc, xem phim khi tham gia giao thông.

Vào buổi tối, nên mặc áo sáng màu hoặc áo phản quang để người tham gia giao thông dễ nhận ra. Khi đi trên đường cùng bạn bè, cần nhắc nhở khi bạn có hành vi sai trái, không đảm bảo an toàn giao thông.

Khi qua đường ở nơi có tín hiệu đèn giao thông hoặc nơi có vạch kẻ đường dành cho người đi bộ qua đường, cần dừng lại trên vỉa hè trước vạch kẻ đường dành cho người đi bộ qua đường, quan sát các xe đang đi tới. Khi tín hiệu đèn dành cho người đi bộ sáng màu xanh, nếu thấy an toàn, bước qua đường trên vạch kẻ đường dành cho người đi bộ qua đường.

2. Một số quy tắc ngồi sau xe đạp, xe máy an toàn

a) Đọc thông tin, kết hợp với quan sát các hình ảnh sau đây, hãy cho biết những tư thế ngồi sau xe đạp, xe máy nào an toàn và không an toàn? Vì sao?

Nguồn: 24h.com

Nguồn: Honda Vietnam

b) Đọc thông tin và sắp xếp lại thứ tự các thông tin thành một số quy tắc ngồi sau xe đạp, xe máy an toàn.

- (1) Ngồi ngay ngắn trên phần yên dành cho người ngồi sau, hai tay ôm thắt lưng người điều khiển xe đạp hoặc xe máy, hai chân đặt lên phần để chân ở bánh sau.
- (2) Trước khi ngồi lên phía sau xe đạp hoặc xe máy cần đội mũ bảo hiểm và cài quai đúng cách.
- (3) Chỉ xuống xe khi xe đã dừng hẳn và được sự cho phép của người điều khiển xe.

Ngồi thẳng lưng, ôm eo người lái xe

Hai đùi khép nhẹ

Hai bàn chân đặt lên thanh chắn phía sau

3. Quy tắc ngồi trong ô tô an toàn

a) Đọc thông tin và phân tích các tình huống sau đây, hãy cho biết:

- Những hành vi ngồi trong ô tô nào dưới đây không an toàn. Vì sao?
- Trên xe ô tô có những vị trí nào khi ngồi em phải thắt dây an toàn?

Nguồn: Honda Việt Nam

b) Đọc thông tin và ghép các hình ảnh (ảnh 1, 2, 3) với thông tin (1), (2), (3) sao cho hợp lý về quy tắc ngồi trong ô tô an toàn.

Ảnh 1

Ảnh 2

Ảnh 3

(1) Khi ngồi trên ô tô phải cài dây an toàn đúng quy cách trước khi xe chuyển bánh. Các bước để cài dây an toàn như sau:

- Ngồi ngay ngắn vào ghế, hai chân để vuông góc với sàn xe ô tô.
- Kéo dây đai ở mép phải lưng ghế vòng qua vai chéo qua bụng.
- Kéo dây móc khóa ở bên trái, cạnh đệm ghế và cài móc vào.

(2) Khi ngồi trong ô tô em phải ngồi yên, không đùa nghịch, trêu đùa người lái xe.

(3) Chỉ xuống xe khi xe đã dừng hẳn và theo sự hướng dẫn của người điều khiển xe.

C. LUYỆN TẬP VÀ VẬN DỤNG

1. Trong các tư thế ngồi sau xe dưới đây, tư thế nào là an toàn? Vì sao? Hãy chia sẻ với các bạn cách ngồi sau xe đạp/xe máy an toàn mà em biết?

2. Trong các tư thế ngồi trong xe ô tô dưới đây, tư thế nào là an toàn? Vì sao? Hãy chia sẻ với các bạn cách ngồi trong ô tô như thế nào cho an toàn?

3. Hãy quan sát các bạn ở trường mình ngồi sau xe đạp và xe máy khi đến trường, ghi chép lại các lỗi các bạn mắc phải và xây dựng thành dự án tuyên truyền để các bạn có tư thế ngồi đúng.

Bài 5. CÁCH ĐI XE ĐẠP, XE ĐẠP ĐIỆN AN TOÀN

Mục tiêu

Sau bài học này, học sinh:

- Nêu được tình hình tham gia giao thông bằng xe đạp, xe đạp điện của học sinh hiện nay.
- Hiểu và vận dụng được các quy tắc, kỹ năng tham gia giao thông (đi bộ, đi xe đạp và đi xe đạp điện an toàn.)
- Có thái độ không đồng tình, phản đối những hành vi không chấp hành Luật giao thông đường bộ và tuyên truyền để mọi người cùng thực hiện.

A. TÌNH HUỐNG XUẤT PHÁT

Bằng hiểu biết của bản thân, hãy:

- Cho biết hàng ngày các em đến trường bằng phương tiện gì?
- Nêu những quy tắc đi bộ hoặc xe đạp hoặc xe đạp điện an toàn.

B. NỘI DUNG BÀI HỌC

1. Tình hình tham gia giao thông bằng xe đạp, xe đạp điện

Đọc thông tin dưới đây, kết hợp với quan sát các hình ảnh, hãy:

- Cho biết thực trạng học sinh tham gia giao thông bằng xe đạp và xe đạp điện hiện nay như thế nào?
- Nêu hậu quả của việc tham gia giao thông bằng xe đạp và xe đạp điện không an toàn.

Nguồn: Báo Công an TP Hồ Chí Minh
ngày 22/2/2016)

Nguồn: dantri.com.vn

Nguồn: vtc.vn

Nguồn: vtc.vn

Thực trạng tham gia giao thông bằng xe đạp, xe đạp điện của học sinh:

Trên các tuyến đường ở cả nông thôn và thành thị, không khó bắt gặp tình trạng học sinh ngang nhiên đi xe đạp phóng nhanh vượt ẩu, vượt đèn đỏ, dàn hàng ngang trên đường, đi xe đạp điện không đội mũ bảo hiểm, đeo tai nghe, sử dụng điện thoại, vừa tham gia giao thông vừa nghe nhạc và thậm chí có những chiếc xe đạp điện chở ba người rất nguy hiểm.

Hậu quả của việc tham gia giao thông bằng xe đạp, xe đạp điện không an toàn:

- Tình trạng trên không chỉ ảnh hưởng đến an toàn giao thông trên đường mà còn gây phản cảm khi có em vẫn mặc nguyên bộ đồng phục của trường lại có những hành vi trái với quy định khi tham gia giao thông.

- Đi xe dàn hàng ngang, đu bám xe đang lưu thông trên đường, đi xe sai làn đường, lấn làn đường dành cho xe cơ giới sẽ gây cản trở giao thông, gây ra nguy hiểm cho chính mình và người khác.

- Với những hành vi vi phạm này người giám hộ của các em sẽ bị cơ quan chức năng xử lý vi phạm hành chính và các em sẽ bị gửi thông tin vi phạm đến nhà trường.

2. Chuẩn bị đi xe đạp và xe đạp điện an toàn

Hãy đọc thông tin và ghi nhớ để vận dụng khi chuẩn bị đi xe đạp và xe đạp điện an toàn.

	(1) Chọn xe đạp và xe đạp điện an toàn: - Chọn xe có kích cỡ vừa tầm vóc. - Mọi bộ phận của xe đầy đủ và hoạt động tốt, nhất là phanh, lốp và đèn (với xe đạp điện).
	(2) Kiểm tra xe trước khi đi: Kiểm tra kĩ các bộ phận của xe đảm bảo mọi bộ phận phải an toàn: lốp, phanh, đèn (xe đạp điện).
	(3) Đội mũ bảo hiểm và cài quai đúng cách: - Chọn mũ đủ tiêu chuẩn, vừa cỡ đầu. - Đội ngay ngắn, cài quai chắc chắn. - Đưa 2 ngón tay xuống dưới cằm, nếu đưa vừa 2 ngón tay là được. Không nên cài quai mũ quá chặt hoặc quá lỏng.

	(3) Ngồi đúng quy cách trên xe: - Ngồi lên yên xe, 2 tay nắm tay lái, mắt nhìn thẳng phía trước. - Đặt chân lên bàn đạp và đạp theo chiều kim đồng hồ. Khi cần dừng lại em đi chậm và bóp cả 2 phanh (trước và sau). Tránh không phanh gấp dễ bị ngã.
---	--

3. Cách đi xe đạp và xe đạp điện an toàn

Hãy đọc thông tin và quan sát hình ảnh dưới đây để xếp các thông tin vào ô cho đúng với quy tắc đi xe đạp và xe đạp điện an toàn.

Đi vào phần đường, làn đường dành cho xe đạp, xe thô sơ. Đi bên phải theo chiều đi của mình.

Điều khiển xe đạp/xe đạp điện bằng 2 tay, đặt chân vào bàn đạp, tay vào phanh.

Tuân thủ tín hiệu đèn giao thông và các hiệu lệnh của người điều khiển giao thông.

Không được sử dụng ô, dù, điện thoại di động, thiết bị âm thanh... khi điều khiển xe đạp.

Không lạng lách, đu bám xe khác.

Người đi xe đạp điện phải đội mũ bảo hiểm.

Giảm tốc độ, đưa ra tín hiệu báo hướng rẽ nếu chuyển hướng.

Chờ khi có tín hiệu đèn báo xanh hoặc báo hướng rẽ.

Chú ý quan sát an toàn ở mọi phía (trái, phải, trước, sau) khi thấy không có xe nào đang đến gần mới đi qua nhưng vẫn chú ý quan sát.

Giảm tốc độ khi gần đến nơi đường giao nhau

Đèn đỏ - dừng lại trước vạch dừng

Đèn xanh - quan sát an toàn xung quanh

Lên xe đi tiếp, vẫn chú ý an toàn

Cách đi xe đạp, xe đạp điện an toàn

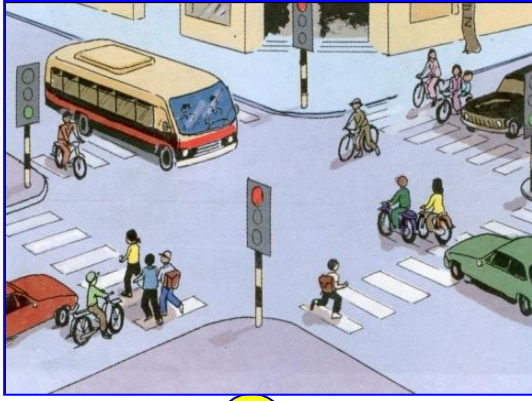
1.
2.
3.
4.
5.
6.

Cách đi xe đạp, xe đạp điện qua đường giao nhau có tín hiệu đèn giao thông

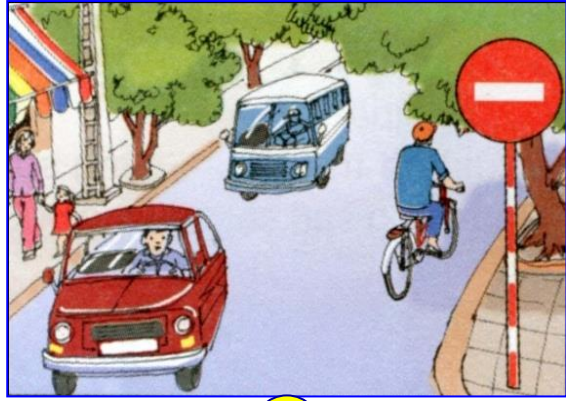
1.
2.
3.
4.

C. LUYỆN TẬP VÀ VẬN DỤNG

1. Trong các hình dưới đây ai đi đúng, ai đi sai Luật Giao thông đường bộ? Vì sao?

1

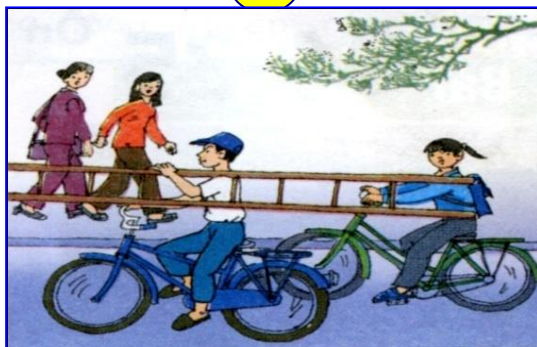
2

3

4

5

6

2. Xử lý tình huống

Bạn An nói: "Khi có tín hiệu đèn đỏ, chỉ các ô tô, xe máy phải dừng lại, còn đi xe đạp như chúng mình thì cứ vô tư!". Tâm tán thành: "Ừ đúng đấy, tớ cũng thỉnh thoảng vượt đèn đỏ nhưng có bị các chú công an giữ lại đâu".

Em có tán thành ý kiến của 2 bạn không? Vì sao?